

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

DOM MIESZKALNY

2. Czas powstania

**przełom XIX-XX.
(historyzm)**

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Elewacja frontowa – północno-zachodnia

Widok ogólny bryły od strony północnej

Detal architektoniczny – okno w parterze ryzalitu

Widok ogólny bryły od strony zachodniej

4. Adres (ulica, nr posesji)

**Kołobrzeg
ul. Żurawia 19
p-ta 78-100
nr dz. 163/4, obr. 11**

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzeski**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

mpzp:

Uchwała nr VI/73/19

Rady Miasta Kołobrzeg, z dn. 19.03.2019 r.

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków

na podstawie Zarządzenia Nr 87/14

Prezydenta Miasta Kołobrzeg

z dn. 21.10.2014 r.

(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22

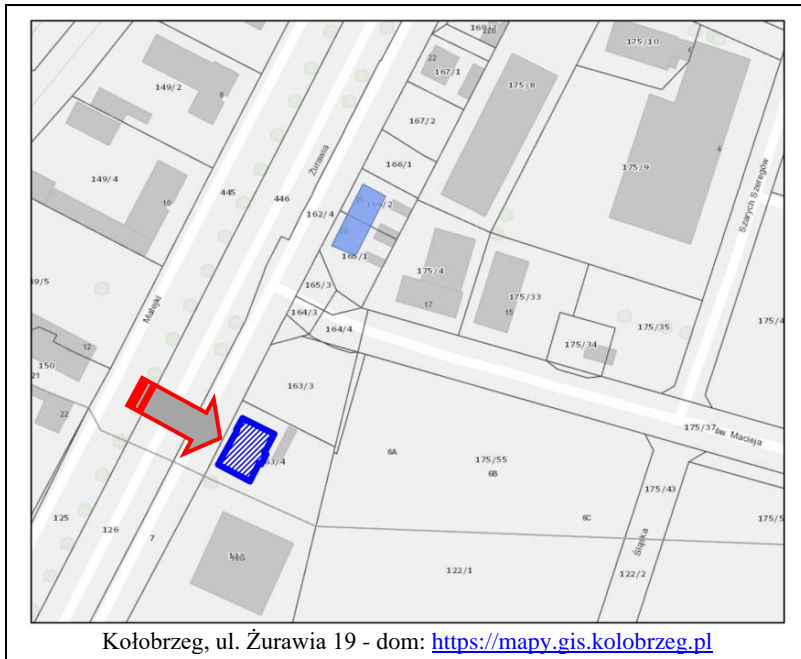
z dn. 26.08.2022 r.)

8. Historia, opis i wartości

Budynek powstał na przełomie XIX i XX w. po zachodniej stronie ul. Żurawiej, na terenach stanowiących pierwotnie przedpole Twierdzy Kołobrzeg zlikwidowanej w latach 1872 (twierdza lądowa) i 1887 (twierdza morska).

Dwukondygnacyjny budynek mieszkalny, wielorodzinny z użytkowym poddaszem, zbudowany na planie prostokąta po zachodniej stronie ul. Żurawiej. Obiekt przeryty dwuspadowym dachem o nachyleniu połaci ok. 15°. Wysoka ścianka kolankowa posiada w osi budynku wystawkę nakrytą płaskim (ok. 20°) dwuspadowym dachem. Elewacja frontowa siedmioosiowa flankowana dwoma szerokimi (ponad ¼ szerokości elewacji) lecz bardzo płytkimi ryzalitami zawierającymi po jednej osi okiennej. Ściany murowane, tynkowane z detalem architektonicznym wypracowanym w tynku. Elewację frontową opracowano dzieląc ją w poziomie na kondygnacje za pomocą gzymsów profilowych sięgających do połowy bocznych elewacji szczytowych. Okna prostokątne posiadają opaski profilowe oraz w poziomie 1 piętra i w parterze ryzalitów gzymsy nadokienne i parapetowe. Okna w osiach 2-3 oraz 5-6 opracowane parami w poziomie 1 piętra. W ryzalitach okna flankowane pilastrami z kanelurami. Załamania ścian oraz narożniki elewacji frontowej boniowane. Główne wejście do budynku w osi centralnej drzwi w profilowanej opasce, ujęte parą pilastrów z kanelurami; nadproże proste ze sznurem perełek; w zwieńczeniu - wyładowany, murowany okap podcięty profilowanym gzymsiem. W zwieńczeniu osi środkowej prostokątne okno w ościeżu zamkniętej łukiem koszowym. Okna w pozostałych w elewacjach prostokątne, bez opasek okiennych; w zwieńczeniu elewacji szczytowych okna zwieńczone łukami koszowymi.

Kamienica zachowała swoją pierwotną formę i historyzujący wystrój architektoniczny. Stanowi więc wartość historyczną i naukową, będąc charakterystycznym przykładem pierzejowej architektury mieszkalnej z początku XX w.

Kołobrzeg, ul. Żurawia 19 - dom: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan zachowania – dobry.

Brak oryginalnej stolarki okiennej zastąpionej przez okna z PCV lecz z zaznaczonymi pierwotnymi podziałami (na słupek i ślemię)

Elewacja po niedawnym remoncie.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być zgodne z zapisami mpzp oraz uzgodnione z MKZ w Kołobrzegu.

Ochrona w zakresie zachowania: bryły budynku, wystroju architektonicznego elewacji oraz kształtu i rozmieszczenia okien.

Kamienica nr 19 - widok z 1986 r.
(archiwum WUOZ w Szczecinie)

Oprac.: K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków